Kirik 150
Kogudus 350

SÕNAD JA TEOD

EELK TALLINNA TOOMPEA KAARLI KOGUDUSE KUUKIRI AUGUST 2021 NR 8/116

Apostlid olid püsivalt ühel meelel palvetamas koos Jeesuse ema Maarja ning naistega ja Jeesuse vendadega. (Ap 1:14)

Miks pidi Jeesus valima 12 meest apostli ametisse? Jumala tahte kohaselt pidi Jeesus Kristus ennekõike suunama Iisraeli usujuhid tagasi usu algallikate ja tõdede juurde. Ta tuligi kutsuma oma rahvast meeleparandusele, kuid usujuhid ei kuulanud Jeesuse õpetust ega soovinud hakata Tema kaastöölisteks. Variseride ja kirjatundjate uskmatuse pärast pidi Jeesus lahkuma juudi kogudusest ja asutama uue Jumala koguduse.

Nüüd pidi Jeesus leidma ustavaid töötegijad, kes aitaksid viia Tema õpetuse Jumala riigist laia maailma. Kaastööliste valimisel ei jäänud Jeesus lootma ainult oma tarkusele, vaid palus taevaselt Isalt näidata, keda valida apostliteks? Luuka evangeelium annab teada, et enne tähtsa valiku tegemist läks Jeesus mäele palvetama Jumala poole ja jäi palvesse kogu ööks /Lk 6:12/. Ta soovis taevaselt Isalt kinnitust, et need, keda ta valib, on Jumala soov ja tahtmine.

Need 12 apostlit, kellest vist ainult tölner Matteus oli koolis käinud, pidid nüüd hakkama maailma õpetama ja ümber pöörama. Jeesus ei valinud apostliks kedagi õpetatud ja tarkade meeste seast. Miks? Vastuse leiame Kaarli kiriku altari kaarele kirjutatud Õnnistegija sõnadest: „Tulge minu juure kõik, kes teie vaevatud ja koormatud olete, ja mina tahan teile hingamise saata“ /Mt 11:28/. Usujuhtidel puudus ligimesearmastus: „Nad seovad kokku ränki ja vaevukantavaid koormaid ja panevad need inimeste õlgadele, ise aga ei taha sõrmeotsagagi neid liigutada /Mt 23:4 jj/, iseloomustas Jeesus nende suhtumist koguduse liikmetesse.

Tema suure töö jaoks sobisid kõige paremini näiliselt kõlbmatud kalamehed. Apostliteks valitud mehed olid jumaliku, lihtsa tõe edasiandmiseks kõige sobivamad õpilased. Ilmselt ei tunne ajalugu mingitki julgemat tegu.

Nii nagu Jeesus oli palves enne abimeeste valimist, nõnda ka „apostlid olid püsivalt ühel meelel palvetamas koos Jeesuse ema Maarja ning naistega ja Jeesuse vendadega“, paludes Püha Vaimu juhtimist evangeeliumi kuulutamisele ja tarkust äraandja Juudase asemele valida uus apostel.

„Õndsad on need, kes Jumala sõna kuulevad ja seda tallele panevad“ /Lk 11:28/, sest osadus Jumalaga hoiab eemal patu ja kogu elukorralduse aluseks on Jumala seadus ning tahe. Usus Kristusesse hakkasid apostlid tunnistama ja kuulutama evangeeliumi. Sellekohane tunnistus on kirjas Johannese esimeses kirjas: „Mida me oleme näinud ja kuulnud, seda me kuulutame ka teile, et teilgi oleks osadus meiega. Meie osadus on osadus Isaga ja tema Poja Jeesuse Kristusega.” Apostlitele kuulus originaali edasi pärandamine, kristlastele selle pärandi väärikas säilitamine.

Mõtisklevat Neitsi Maarja päeva ja rõõmsat Taasiseseisvumispäeva.

Koguduse diakon Tiit Zeiger

Viinamarjadest, aiapidamisest, tänust ja võimalustest

Pildistasin ühel suvehommikul viinamarju, sest sel aastal on kobarad väga suured ja külluslikud. Jäin mõtlema, et kas see on sellest, et olin sel aastal julgem varakult ja rohkem võsusid ja kasvusid lõikama. Igatahes mõtisklesin viinamäe teemade üle ka Pühakirjas.

Imetlesin taas, kuidas Looja on kõik hästi korraldanud ja samas meie hoolde palju usaldanud. Kui tähtis on aedniku roll, et saak oleks rikkalik? Mind valdas tänutunne sel hetkel, et on olnud ehk natuke tarkust viinamarju lõigata ja hooldada ning näha saagi imelist kasvamist.

Aedniku ja tänu teema aga arenes edasi. Pühakirjas räägitakse sellest, et viinamäe aednik on küllalt karm ja otsekohene. Nüüd tean oma kogemusest, et see on tõesti nii. Tuleb olla julm võsude ja kasvude osas ning need eemaldada. Kujutan vaid ette, kui karm peab olema ühel päeval, kui puu enam saaki ei kanna ja ta lihtsalt maha lõigata.

Piiblijutustustes on aednikuks Jumal ja viinapuudeks või oksteks meie. Nii jõudiski mu mõte küsimusteni: Millist vilja mina kannan? Kas aednik on rahul selle viljaga või peaksin „maha lõikamist“ kartma?

On taas hea tõdeda, et Jumal oma armuga ei ole nii julm kui mina võsude kärpimisel. Ta annab nii puule kui okstele jätkuvalt võimaluse hakata vilja kandma, vähemalt nii kaua kui meil on elupäevi. Pigem võiks iga kristlane küsida: Kas ma olen seda taibanud, et ka minu ülesanne on kanda vilja!? Võiks veelgi

Foto: Jaak Aus

laiendada – kas kõik, kes oleme kogenud Jumala armastust peaksime seda kandma ka inimeste sekka olles töötegijad sellel põllul, mille aednikuks on Jumal!?

Loomulikult peaksime. Kui oleme Aedniku hoolt ja armastust kogenud, siis tuleb seda jagada nii oma igapäeva töö kui elu kaudu. Meil igaühel on vastutus, et sõnum armastusest jõuaks lastest eakateni.

Mind on häirinud, kui räägitakse, et „luterlaste usk on surnud“. Kindlasti ei nõustu ma selle väitega usulises aspektis. Nõustun aga sellega, kuidas usk väljendub igapäevaselt inimeste isiklikus elus ja eriti koguduse keskel.

Aeg-ajalt meenuvad need ajad, kui ise kogudusega liitusin. Millise õhinaga sai kaasalöödud erinevates tegemistes koguduse juures. Olgu see keldripõranda valamine või noorteõhtute korraldamine. Laagrid ja üritused olid igapäeva tegevuse lahutamatu osa. Võibolla oli see nooruse uljus või kujunenud sõpruskond, aga määravaks oli vast missioon ja tahe veel midagi koguduse juures teha. Olen hiljem mõelnud, et ehk oli see hoopis tänutunne, mida ei osanud sõnastada, aga mis oli kuskil olemas. Kui oled kogenud Jumala armastust, siis on ju igati loomulik, et annad seda tagasi või jagad edasi. Nagu mainitud, ei osanud seda sõnastada, aga see tänulikkus on Issanda viinamäel liikuma panevaks jõuks siis ja kindlasti ka täna.

Olen tänulik, et koguduses on pühendunud inimesi, kes panustavad oma aega koguduse juures vabatahtlikena. Arvestades koguduse suurust, võiks nende arv olla kordades suurem. Vajadus on ka täiesti olemas, sest viinamägi on suur ja vajab harimist. Võimalusi kaasalöömiseks pakume lastest eakateni kirikuvalvamisest kohvilaudade korraldamiseni. Iga osalemine aitab kaasa koguduse elavdamisele, kinnitab ja kasvatab inimese usku, kuulutab head sõnumit Jumala armastusest ning väljendab meie tänulikkust ja seeläbi tagasiandmist Jumalale selle eest, mida Tema on meile igaühele andnud.

Igal inimesel on võimalus lüüa kaasa koguduse keskel ja selleks on kõik väga oodatud, et Kaarli viinamägi kannaks Loojale meelepärast vilja.

Kui tundsid, et tahaksid väljendada oma tänu ja aidata kaasa koguduse tegevuses, siis kirjuta mulle. Olulisim on tahe, siis on võimalik leida ka sobilik tegevus koguduse juures ning saame sellel teemal juba edasi arutada.

Koguduse õpetaja Jaak Aus

EELK Tallinna Toompea Kaarli koguduses
toimub **05. septembril 2021 kell 10**
KULDLEERIPÜHA JUMALATEENISTUS.

Ootame kirikusse
kõiki 1971. aastal
leeris käinud koguduseliikmeid.

Kui soovite osa võtta kuldleeripühast
Kaarli kirikus, siis palume end
eelnevalt registreerida
koguduse kantseleis hiljemalt 01. septembriks.

Täpsem info tööpäeviti
telefonidel 619 9100, 5300 8086

Miks peab ristima lapsi?

Sellisele küsimusele pean ikka aega ajalt vastama. Küsimus kerkib sageli üles leerikoolis, aga ka koguduseliikmete seas, kes oma lapse sünni järel tahavad seda endale meenutada või sageli ka põhjendada oma sõpradele ja lähedastele.

On kristlikke liikumisi, kus laste ristimist ei peeta õigeks ja seda seetõttu, et laps ei tunnista oma usku ise. Lähtutakse sellest, et inimene peab enne usu vastu võtma ja seejärel saab ristitud.

Sagenemas on ka hoiak, et lapse ristimine ei ole õige seetõttu, et sellega me otsekui „paneme lapse uskuma talle mitte omast“ ja sellega piirame tema õigusi ja usuvabadust. Hoiak on, et las laps saab suureks ja siis ise otsustab, kas ta tahab saada ristitud või mitte. Samas teeme ju valikuid oma laste eest pidevalt, pannes neid oma valiku järgi kooli, huviringi, pilliõppesse, suunates laulukonkursile jne. Sellistel puhkudel ju ei küsi lapse arvamust, sest meile tundub, et teame vanematena, mis lapsele parim on.

Kindlasti ma ei nõustu nende hoiakutega. See mida me lastele ristimisega anname on midagi, mis on kogu eluks. Ristimise armu ei saa keegi ära võtta. Laps, kes on ristitud võib täiskasvanuks saades seda mitte tunnistada ja loobuda usust Jumalasse või olla selle suhtes ükskõikne. Samas see arm ei kao kuhugi. Kui inimene sõltumata asjaoludest ühel hetkel pöördub Jumala poole, siis on see ristimine, mis lapsena toimetati, kehtiv.

Minu praktikas on tänaseks piisavalt juhtumeid, mil inimene vahetult enne surma on leidnud tee Jumala juurde ja olen päris kindel, et ristimine, mis kunagi toimetati, on sellele kaasa aidanud.

Ristimine ei ole seotud vaid lapsepõlvega ja ei ole lihtsalt ilus sündmus. Ristimine on sakrament, mille puhul võiks ütelda, et tegemist on inimese õndsuseks vajaliku toiminguga. Jeesus tuletab evangeeliumides meelde, miks ristimine vajalik on. Luterlik kirik peab laste ristimist väga tähtsaks. Augsburgi usutunnistuses (AUT) öeldakse: „Ristimisest õpetatakse, et see on tingimata vajalik õndsuseks ja selle läbi pakutakse armu. Ka lapsed tuleb ristida, keda ristimises Jumalale üle antakse ja tema poolt armulikult vastu võetakse“. (AUT, 9 peatükk)

Ristimine on Jumala imeline tegu inimeste keskel. Jääb arusaamatuks, miks sageli inimesed tahavad loobuda või jätta pakkumata seda Jumala imelist tegutsemist oma kõige armsamate juures.

Armastades oma lapsi ja armastades Jumalat, on kõige ilusam võimalus usaldada oma armsad selle imelise armastuse ja hoole alla ristimise läbi.

Julgustan kõiki, kes tahavad enam ristimisest ja selle tähendusest või ka praktilistest küsimustest teada saada, võtma ühendust meie vaimulikega.

Koguduse õpetaja Jaak Aus

Corona-19 pandeemia ajal on langenud laste ristimiste ja leerilaste arv ning ka liikmeannetajaid on võrreldes eelmise aasta sama ajaga vähem. Rahalises mõttes ei ole kaotused küll suured, aga oleme tänulikud kõigile, kes oma kodukogudust jätkuvalt toetavad.

Vabariigi valitsus on taas kehtestanud uued piirangud. Jumalateenistusest osavõtjad, andke palun teada, kui olete vaktsineeritud. Siis omame nendest inimestest ülevaadet ja säilitame kontrollitud keskkonna. Kirikus palun istuge hajutatult, palume seda jälgida ka armulaual käies.

Foto: Marika Kahar

Koguduse rõõmsameelne ja lauluhimuline koraalikoori seltskond **1. juuli** pärastlõunal koguduse majas.

Foto: Jaanus Ruiso

11. juunil möödus Juurust pärit kirikumuusiku ja helilooja Hella Tedderi sünnist 100. aastat. Hella Tedder (1921–2002) oli Juuru koguduse organist aastatel 1942–1949 ning 1951–1991 Tallinna Kaarli koguduse organist-koorijuht.

Hella Tedderi auks paigaldati Juuru kirikuaeda mälestuspink, mis avati **11. juulil**. Pingil istub Hella Tedderi poeg Jaan Tedder.

Foto: Urmo Treisalt

2.-6. augustil toimus Kaarlikese suvelaager kaunil Vormsi saarel. Laagripaigaks oli Vormsi Püha Olavi kirik ja pastoraat. Laagri teemaks oli "Puu, mis kannab head vilja" ning päevad olid täidetud paljude harivate ja sportlike tegevuste ning mängudega, mille abil mõtestati lahti inimeseks kasvamise ja jäämise tähendus ja inimese rolli üksteise seas ning Jumala ees ja Tema loodu hulgas. Selle taustal kujunes eriline laagrimeeleolu, milles kinnistus lastevaheline üksmeel, üksteisemõistmine ja ühtekuuluvus. Täname siiralt Vormsi Olavi kogudust ja õp. Ants Rajandot lahke vastuvõtu eest.

2.–3. juulil andis kammerkoor Canorus kontserdid Kärdla ja Ridala kirikus. Kontserdid korraldas Kirikumuusika Liit.

16. aprillil oli kauaaegse koguduse töötegija Enid Rätsepa (1921–2009) 100. sünniaastapäev.

Teda mäletavad ilmselt veel paljud koguduse liikmed. Enid Rätsep asus Kaarli koguduses kantseleiametnikuna tööle 1962. aastal ja töötas selles ametis kuni 1990ndate alguseni. Ta oli koguduse õpetaja Kaide Rätsepa (1926–1994; Kaarlis 1954–1980 ja 1983) abikaasa.

Tema sünniaastapäeval käisid koguduse liikmed ka tema haual.

Fotol on Enid Rätsep koos oma abikaasa Kaide Rätsepaga.

AUGUST KIRIKUS ....

MEIE LIGIMENE – Kristus ütleb: Mida te iganes olete teinud kellele tahes mu kõige pisematest vendadest, seda te olete teinud mulle. Mt 25:40

P 01. AUGUST 10:00 Missa
E 02. AUGUST 13:00 Missa
T 03. AUGUST 17:30 Muusikaõhtu. Harald Jürgen Weiler – bariton, Anneli Merelaid – orel. Sissepääs vaba

SOOSINGUAJAD – Õnnis on rahvas, kelle Jumal on Issand, rahvas, kelle Tema on valinud enesele pärisosaks! Ps 33:12

P 08. AUGUST 10:00 Missa
E 09. AUGUST 13:00 Missa
T 10. AUGUST 17:30 Muusikaõhtu. Meelis Vahar – viiul, Tiia Tenno – orel, Konstantin Martõnov – tšello. Sissepääs vaba.

ENESE LÄBIKATSUMINE – Jumal paneb suurelistele vastu, aga alandlikele annab armu! 1Pt 5:5b

P 15. AUGUST 10:00 Missa
E 16. AUGUST 13:00 Missa
T 17. AUGUST 17:30 Muusikaõhtu
Kirill Lissijenko – klaver. Sissepääs vaba.

JEESUS – MEIE AITAJA – Rudjutud pilliroogu ei murra Ta katki ja hõõguvat tahti ei kustuta Ta ära. Js 42:3

P 22. AUGUST 10:00 Missa
E 23. AUGUST 13:00 Missa
T 24. AUGUST 17:30 Muusikaõhtu. Jaanus Torrim – orel. Sissepääs vaba.

MEIE LIGIMENE – Kristus ütleb: Mida te iganes olete teinud kellele tahes mu kõige pisematest vendadest, seda te olete teinud mulle. Mt 25:40

P 29. AUGUST 10:00 Missa
E 30. AUGUST 13:00 Missa

Videoloengute sari „Kaarli lood“ koguduse YouTube kanalil

Tänaseks on kuulajateni jõudnud juba 9 loengut ja augustis on kaks ees

Vootele Hansen. **Kabelist kirikuni I.**
Vootele Hansen. **Kabelist kirikuni II.**
Urmo Treisalt. **Otto Hippius ja murrang kirikuehituses.**
Rutt Tänav. **Kirikute ehitusmeister Gustav Beermann.**
Hilkka Hiiop. **Kunstniku käepuudutus.**
Piret Aidulo, Ruth Soosaar, Marika Kahar, Ene Üleoja **Sull'olgu au ... Organist-koorijuht Hella Tedder 100.**
Tiina-Mall Kreem. **Sally von Kügelgen.**
Riho Saard. **Köleri usulised vaated eestipärasele kirikule**
Ott Sandrak. **Hans Heinrich Falck.**
Jaan Bärenson. **Kaarli kalmistud I. Siselinna.** *10. august*
Jaan Bärenson. **Kaarli kalmistud I. Rahumäe.** *24. august*

https://kaarlikogudus.ee/videoloengud-kaarli-lood/

LEERIKOOL

11. september – 05. detsember 2021
Info ja registreerimine:
www.kaarlikogudus.ee/kogudus/leerikool/

Diakooniatöö

Seenioride klubi 18. august kell 14 koguduse majas.

KODUNE ARMULAUD

Soovi ja vajaduse korral käivad koguduse vaimulikud ka kodus, haiglas ja hooldekodus armulauda jagamas.
Nii enda kui lähedase koduse armulaua soovist saavad koguduse liikmed teada anda kas koguduse kantseleisse või otse vaimulikule.

SAADA EESTPALVESOOV

Kaarli koguduse kodulehel on võimalik saata oma eestpalvesoove ka elektrooniliselt. Meieni jõudnud rõõmu- ja murepalved kantakse jumalateenistustel ühises palves Jumala ette.
Vaata lähemalt www.kaarlikogudus.ee.

KOGUDUSE KANTSELEI

E, T, N kell 10–13
K kell 10–13, 14–16

Õpetaja Jaak Aus, **abiõpetaja Kaisa Kirikal, diakonid: Saima Sellak-Martinson, Tiit Zeiger, Meelis Holsting.** Kohtumine tuleb eelnevalt kokku leppida.
telefon: 619 9100
e-post: info@kaarlikogudus.ee
kodulehekülg: www.kaarlikogudus.ee
Facebook: EELK Tallinna Toompea Kaarli kogudus
pank: SEB EE171010022004706006
Swedbank EE392200221011214295
annetused remondi heaks:
Swedbank EE902200221040614950
annetused oreli hoolduse heaks:
Swedbank EE452200221057033689
annetused Kaarli Kooli toetuseks:
Swedbank EE332200221056298548